

לכבוד	לכבוד	לכבוד
מר אבי הלר	ניר שמואלי	גב' עמירה חיים
הממונה על מחוז הדרום	מנהל מחלקת חינוך	מנהלת מחוז הדרום
משרד הפנים	המועצה האזורית אלקסום	משרד החינוך
רח' התקווה 4, ת.ד. 68	רחוב יצחק רגר 11	רח' התקווה 4
באר שבע 84100	קומה 3, באר שבע	באר שבע 84895
ובפקס: 08-6263797	ובפקס: 08-6285523	ובפקס: 08-6263009

שלום רב,

הנדון: הקמת בית ספר תיכון בכפר בדואי המוכר אלפורעה

בשם יו"ר הוועד המקומי בכפר אלפורעה, מר סלאמה גבועה, הריני לפנות אליכם בדרישה להקים בית ספר תיכון בשטח הכפר, הכל כמפורט להלן:

1. כפר אלפורעה הינו כפר בדואי בנגב שהוכר על ידי המדינה אך נמצא בהליכי תכנון. בכפר מתגוררים קרוב ל- 5,000 תושבים, ביניהם יותר מ-400 צעירים וצעירות בקבוצת הגיל של לימודים תיכוניים.
2. בכפר אלפורעה אין בית ספר תיכון. למעשה, רוב התלמידים שמסיימים את לימודיהם בשני בתי הספר היסודיים, אלפורעה א' ואלפורעה ב', משלימים את לימודיהם בשני בתי ספר הממוקמים בכפר כסייפה הנמצא במרחק של יותר מ-12 ק"מ, ואילו חלקם האחר של התלמידים משלימים את לימודיהם בכפר ערערה ובכפר חורה המרוחקים כ-25 וכ-30 ק"מ בהתאמה.
3. העדר בית ספר תיכון בכפר אלפורעה מביא לנשירת מספר רב של תלמידים ממערכת החינוך. הנתונים שנאספו על ידינו מעידים, כי סך כל התלמידים בחטיבות הביניים בכפר אלפורעה מגיע לכ- 375 תלמידים, ואילו מספר תלמידי הכפר שלומדים כיום בתיכוניים בכפרים האחרים עומד על כ-205 תלמידים בלבד. במילים אחרות, בשלב המעבר בין כיתה ט' לכיתה י' שיעור התלמידים אשר נושרים מהלימודים הינו גבוה במיוחד ומגיע עד לכדי כ-45%. למותר לציין, כי השיעור הריאלי של הנשירה הינו גבוה אף יותר, שכן מספר לא מבוטל של תלמידים נושרים ממערכת החינוך עוד בטרם הגיעו לשכבת גיל זו.
4. נדגיש גם כן, כי שיעור הנשירה הינו גבוה במיוחד גם בקרב הבנות, שכן עצם יציאתן לקבלת חינוך במרחק רב ממקום מגוריהן מנוגד לתפיסת החיים המסורתית המאפיינת את החברה הבדואית בנגב. נתונים אלה מתחדדים לנוכח מספרן האפסי של הבנות שמשלימות את

P.O. Box 8921 Haifa 31090 Israel Tel: (972)-4-950-1610 Fax: (972)-4-950-3140

חיפה 31090, ص.ب 8921 هاتف 04-9501610 فاكس 04-9503140
חיפה 31090, ת.ד. 8921 טלפון 04-9501610 פקס 04-9503140

Email: adalah@adalah.org

<http://www.adalah.org>

לימודיהן בכפרים ערערה וחורה, שכאמור מצויים במרחק רב יותר מכפר כסייפה. במציאות המיוחדת בהן חיות הבנות בחברה הבדואית, הסעתן של התלמידות לבתי ספר מחוץ לכפר אלפורעה איננו בגדר פתרון הולם, כפי שמעידים נתוני הנשירה לעיל.

5. המציאות הנוכחית שבעטייה שיעור ניכר מצעירי וצעירות הכפר לא משלימים את לימודיהם התיכוניים נושאת בחובה השלכות הרות אסון עליהם, שכן המשך הלימודים התיכוניים הוא המקפצה העיקרית לעבר השתלבות במעגל החיים הרחב, לחיפוש אחר תעסוקה ואף למימוש העצמי.

6. הנתונים המבוארים לעיל לא מותירים לנו כל ספק, כי העדר בית ספר תיכון בכפר אלפורעה מביא לפגיעה קשה בזכויותיהם של התלמידים לחינוך נגיש, איכותי והולם.

7. בהתאם להוראות סעיף 7 לחוק לימוד חובה, תש"ט-1949, החובה הפוזיטיבית לממש את זכותם של התלמידים לחינוך ולקיום מוסדות חינוך רשמיים מוטלת על המדינה ועל הרשות המקומית במשותף. למותר לציין, כי בית המשפט העליון קבע זו מכבר, כי הזכות לחינוך "נימנית על אותו "גרעין קשה" של כבוד האדם, שבלעדיו ערך הכבוד האישי נפגם פגיעה מהותית וקשה". (ראו: בג"ץ 5373/08 **אבו לבדה נ' שרת החינוך** (פורסם בנבו, 6.2.11))

8. זאת ועוד, פסיקת בית המשפט התייחסה רבות למקרים בהם נמנע בפועל מהתלמידים לממש את זכותם לקבלת חינוך והטילה את האחריות על רשויות המדינה למצוא את הפתרון ההולם לכל מקרה לגופו, כך שיקיימו את הוראות סעיף 6 לחוק לימוד חובה המקנה זכאות לחינוך חינם במוסד רשמי לכל תלמיד. ראו: בג"ץ 7374/01 **פלונים נ' מנכ"לית משרד החינוך הגב' רונית תירוש**, נז (6) 529, 546 (2003).

9. יודגש, ולמען השלמת התמונה, כי אין מניעה תכנונית למתן היתר בנייה להקמת מוסד חינוכי בשטח כפר אלפורעה, שכן בתוכנית המתאר הארצית תמ"מ 14/4 (שינוי מס' 59) וכן בהחלטת הממשלה מס' 4707 מיום 19.2.06, הוחלט על קידום ההליכים התכנוניים של הכפר.

10. לבסוף נציין, כי לפני מספר שנים הוגשה לבית המשפט הגבוה לצדק עתירה שבה נדרשה המדינה להקים בית ספר תיכון בכפר הבדואי אבו תלול. בעקבות עתירה זו, שתשתית העובדתית והרקע להגשתה היו דומים לבקשתנו בפנייה זו, הוחלט על הקמתו של בית הספר תוך חיוב המדינה בהוצאות המשפט. (ראו: בג"ץ 2848/05 **פאטמה אבו סבילה נ' משרד החינוך** (פורסם בנבו, 23.1.07)).

11. על כן, נבקשכם לפעול באופן מיידי ולהקים בית ספר תיכון שישרת את תלמידי כפר לפורעה.

בכבוד רב,
סאוסן זהר, עורכת - דין